

Osebnne zadeve

—i Upokojeni so sledeči učitelji in učiteljice: Baudek Angela iz Leskovca, Cvetko Franc, Krčevina, Čeh-Kljun Štefanija iz Ljubljane, Dostal Vekoslava iz Ljubljane, Erker Gabrijela, Stopič, Erker Franc, Stopič, Humar Rudolf, Stari trg pri Ložu, Gaberc Anton, Izakovci, Jaklič Angela, Sv. Križ, Janšek Franc, Breg, Kuhar Anton, Trbovlje, Kaukler Valentina, Ptuj, Kutin Anton, Maribor, Korbar Franc, Sv. Peter, Mercina Franc, Grahovo, Mešiček Ana, Krčevina, Mikuš Valentin, Brezovica, Najžer Ivan, Središče Ptuj, Plavšak Robert, Trbovlje, Polak Janko, Ljubljana, Plesničar Sofija, Črnuče, Poblantnik Franc, Sv. Tomaž, Pibovec Ema, Jesenice, Slapsak Julij, Ljubljana, Stupica Ivan, Ljubljana, Šmid Albin, Dobrna, Tomazič Marija, Maribor, Urbanič Sofija, Ježica, Vidmar Anton, Catež, Zeleznik Marija, Ljubljana, Robnik Ivan, Maribor, Robič Ivan, Limbuš, Reisman Angela, Maribor, Zahrašt-nik Vinko, šolski nadzornik, Škofja Loka.

—i Dodelitve. V službovanje na meščansko šolo v Novem mestu je dodeljena Marija Dernovsek, učiteljica osnovne šole v Novem mestu.

—i Premestitve. Premeščeni so: Marija Kobilica iz Koprna v Litijo, Ernesta Česnik iz Sv. Štefana v Ljutomer, Dragotin Glih iz Ravnega Dabora v Krško, Gabrijela Grim iz Cerklj v Trzin, Reginald Miglič iz Velikih Konjarjev v Trbovlje, Ana Monopol iz Brežic v Ljubljano, Angela Pucelj iz Senovega v Zalec, Zlata Kunst iz Padavarja v Črnomelj, Franc Bajd iz Krškega v Ljubljano in Jovanka Berko iz Mola v Maribor.

—i Postavljeni so naslednji učitelji in učiteljice: Korošec Draga v Dobju, Mišček Jože v Beli vodi, Šicherl Alojzij pri Sv. Štefanu, Schubert Alojzij v Šmarju, Zorn Olga v Koprivnem, Crngojc Nada v Trebelnem, Pungartnik Antonija v Skocijanu, Fabijani Vladimir, Zamostje; Gerčer Alojzij, Dol. Bistrica; Kinkl Janko, Sv. Ana v Slovenskih goricah; Gajš Oskar, Ojstrici; Gerkman Stanislav, Št. Mišel nad Mozirjem; Hlupič Franc, Sv. Jurij ob Pesnici; Kranjčič Ivan, Sv. Jurij ob Pesnici, Munih Franc, Sv. Florijan; Palčič Ivan, Bakovci; Peče Ivan, Svečina; Pečovnik Stanislav, Tišina; Perenič Danijel, Predanovci; Pintar Mihael, Prelog; Poljanec Dušan, Buče; Rečnik Ernest, Zetal; Regvat Ivan, Dobje; Čič Štefan, Ajdovec; Starec Bogomil, Gabrje; Stojkovič Rajko, Dragatuš; Sinkovec Emanuel, Loka; Uratnik Edvard, Adlešiči; Reiter Henrik, Zagradec; Družinšek Marija, Bohinjska Bela; Švigelj Bogomila, Dol. Bistrica; Cerkovnik Jože, Dokleževja; Krabonja Antonija, Poljčane; Jenčič Vida, Homec; Palčič Jožefa, Sv. Ana v Slovenskih goricah; Zalokar Antonija, G. Lakoš; Čepun Neža, G. Lakoš; Pogačnik Sofija, Sv. Ana v Slov. goricah; Tominec Marija, Odranci; Novak Terezija, Globoko; Kelvišar Marija, Loški potok; Klinec Ana, Dobrovnik; Pogačar Štefanija, Sv. Jedert; Podkrajšek Marija, Marija Reka; Ares Marija, Zamostje; Lešar Marjeta, Mala Poljana; Nagode Elizabeta, Velika Poljana; Bevc Bogdana, Pukšinci; Turšič Ernestina, Serdica; Školar Doroteja, Tišina; Sima Amalija, Mačkovič; Zihelr Helena, Serdica; Marija Lavkar-Ramšak, Lehn.

Kaj vse pišejo

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i Starši lahko prisostvujejo pouku svojih otrok v osnovni šoli, in tako objektivno presojajo napredek svoje dece. Tak odlok je izdal do dni prosvetno ministrstvo v Nemčiji. (»Neues Wiener Journal« od 12. XI.)

—i Da se že zgodaj lahko vživijo v kmetški milje in v bodoči kraj delovanja, je bolgarsko prosvetno ministrstvo ustanovilo poseben učiteljski seminar na deželi v Duplici. (»Prager Presse«, 13. XI.)

—i V članku o narodni vzgoji, kjer razpravlja »Slovenija« od 13. IX., v koliko je hlapčevstvo prirojena lastnost našega naroda, govori tudi o našem nekdanjem učiteljstvu takole: Naši učitelji v ljudskih in srednjih šolah so bili sicer dobri narodnjaki, vendar jih je bilo mnogo med njimi, ki niso znali učiti prave samozavesti. Celo zelo izobraženi dostikrat niso znali pedagoško pravilno predstaviti spoštovanja pred nemško močjo in kulturo.

—i Surov učitelj. »Novine« od 8. XI. poročajo, da v lendavskem srezu neki učitelj otroke hudo pretepa in zmerja z vzkliki kot »tvoja abesinska mati.« »Murska krajina« od 15. XI. zahteva pojasnila, kaj je s to zadevo.

—i Posurovela mladina nadleguje v okolici Maribora avtomobiliste s streljanjem s fračami in bombardiranjem s kamenjem. Člani Avtomobilskega kluba se obračajo na učiteljstvo, da bi ono vplivalo na mladino, da opusti take dokaze posurovelosti. (»Marib. večernik«, 12. XI.)

—i Prepovedana knjiga Frana Erjavca. »Delavska politika« od 11. XI. piše: V tej košljivi zadevi skuša »Slovenec« preobračati resnico in trdi, da so bile Erjavčeve knjige konfiscirane že l. 1920. To ni res. Celo v času odkrite diktature so se Erjavčeve brošure smele svobodno izposojati in razširjati. Ne vemo, zakaj hoče »Slovenec« v tej stvari prikrivati resnico. Pribijamo, da Erjavčeve knjige niso bile zaplenjene l. 1920, ko je bil Erjavčev še ideolog kmetško-delavske zveze in stare pravde, ampak šele prejšnji mesec, ko je bil že prosvetni referent.

—i Še 500 učiteljev bo nameščenih. Na učiteljskem zborovanju v Novem Sadu je poslanec ministrstva načelnik odd. za osnovno šolstvo Ilija Maričić izjavil, da je v finančni zakon za prihodnje proračunsko leto že sprejeta določba, da se računajo kot efektivna leta državne službe službena leta v bivših verskih in Ciril-Metodovih šolah. Razen tega bo te dni nameščenih 500 učiteljev in učiteljic, od teh 200 novih in 300, ki so odslužili vojaški rok. Okrog 3000 učiteljev bo napredovalo. Glede stalnosti je izjavil, da to ni odvisno samo od dobre volje prosvetne centrale, temveč tudi od učiteljev samih. (»Slovenski narod«, 11. XI.)

—i Učbenik o učbenikih. Pod tem naslovom prinaša »Slovenec« od 13. XI. uvodnik, kjer govori o knjižici dr. Srebrniča »Kuda vodi to«. Dr. Srebrnič govori o protikatoških mestih v učnih knjigah za srednje šole in navaja tudi posamezne primere. V uvodu pa list omenja glede osnovnih šol tole: Družba razpada. Tisti, ki se z začudenjem vprašujejo, zakaj se to dogaja, saj vendar izobrazba napreduje, naj pomislijo, da gre sedanji rod skoro osem polnih let skozi šolo, v kateri naravni in verski pouk gostuje po milosti države, kot predmet, ki smo ga edinega pustili iz temnega srednjega veka, ker smo strpni.

—i Ko govori o JNS, piše »Slovenec« od 13. XI. med drugim: ... Integralno jugoslovensko števje med svoje pristaše v Sloveniji le še nekaj Rusov, morda nekaj primorskih emigrantov, nekaj učiteljev — toda teh že ne čisto gotovo — in g. Kramerja z najožjim spremstvom.

—i Brezverski profesor pri nas je baje — vsaj tako piše »Straža v viharju« od 12. XI. — napravil v nekem razredu srednje šole tale eksperiment. Dejal je: Če je Bog, me mora pri prči s smrtjo kaznovati, ako se norčujem iz njega. Sedaj bom pa pet minut Bogu jezik kazal, če je, me mora pred vami na mestu ubiti, če pa ostanem živ, je dokaz, da ga ni. Ko je pet minut jezik kazal pred razredom, je rekel: Glejte, še sem živ — ni me ubil — ker ga ni!

—i Tudi v Zagrebu primanjkuje šolskih poslopij. Zagrebske osnovne šole imajo letos 12.839 učencev, vseh šol. poslopij pa je 27. Učiteljskih moči je 347. Posebno na tesnem je mladina v šolah za defektno deco. (»Slov. narod«, 12. XI.)

—i Iz »Učiteljskega tovarisa« onatiskuje »Kmetški list« z dne 11. XI. del članka »Za ustvaritev enotne in močne učiteljske fronte in pravi, da je tak poziv umesten tudi za kmetško ljudstvo. V trdni skupnosti se nam ni treba ničesar bati — piše — in še dodaja: Poglejmo si druge stanove, zlasti učiteljstvo in od njih se učimo.

—i Državljanška vzgoja. Mi se spotikamo nad sistemom državljanske vzgoje dece v italijanskih osnovnih šolah, kjer se otrokom že prve ure vbija v glavo, da so sinovi volkulje itd. Kako pa se pri nas vzgajajo deca, mladina in ljudstvo! Današnji absolventi osnovnih, meščanskih in drugih tovrstnih šol vedo le malo ali prav nič povedati o slovenski zgodovini, o zemljepisju pa le toliko, kolikor o Avstraliji. Vodstvo ljudske univerze v Mariboru vabi še danes nemške predavatelje, da predavajo Slovincem... (»Slovenec« 15. XI.)

—i V Skoplju je govoril predsednik vlade g. dr. Stojadinović o šolstvu takole: Vzporodno z gospodarskim programom želimo v tej banovini dvigniti tudi naše narodno šolstvo. Šolska vzgoja v tem nadarjenem narodu Južne Srbije naj bo na višini. Takemu delavnemu narodu je več kot potrebna. To vzgojo ta narod docela zasluži. Večje število šol in večje število zdravih in higienskih zgradb bo cilj naše prosvetne politike. (»Ponedeljski Slovenec« od 16. XI.)

—i Glede zdravja šolskih otrok prinaša »Zdravje« št. 10 zanimiv uvodnik dr. Iva Pirca »Ob začetku šole«. Tu pravi med drugim: Ko pregledujemo obolenja med šolsko mladino, najdemo, da je v pretežni večini kriva šola. Učiteljstvo bi moralo biti opozorjeno v posebnih težajih na začetne znake nalezljivih boleznih v šoli in naj bi jim bila nalozena dolžnost, da redno pregledajo svoje učence. V šolo bi bilo treba vpeljati eno ali dve tedenski uri, v katerih bi učitelj obravnaval socialno zdravstvene pojave iz njihovega lastnega življenja. Današnji sistem vzgoje ne ustreza higienskim zahtevam. Potrebne bi bile velikopotezne izpremembe, tako v učnem načrtu, kot v načinu podajanja, v učni metodi.

Sedanji učni načrt usposobi učenca samo za bolezen. Telesna vzgoja učencev zahteva eno do dve uri na dan. Slaba drža v šoli povzroči oslabele hrbtne mišičevje in pospešuje tuberkulozo. Druga hiba šolske mladine je kratkovidnost, ki se rapidno množi in vodi k degeneraciji človeštva. Tudi tega je kriv današnji učni načrt. Tudi preobremenjena je naša šolska mladina. Vso učno snov bi se morali učenci naučiti že v šoli.

—i Oba primera, o srednješolskem profesorju, ki je hotel napraviti poizkus, ali je Bog ali ga ni — in o učitelju glasbe v Kranju, ki je baje trdil, da Jezus ni Bog — je uporabil »Slovenec« od 17. XI. za uvodnik pod naslovom »Uprimno se podirajočim silam«.

—i Porušena avtoriteta. Pod tem naslovom prinaša »Zbor« od 5. novembra med drugim tudi sledeče:

Avtoriteta naših oblasti in njenih funkcijonarjev se pa tudi prav močno ruši s pretirano štednjo v javnem gospodarstvu. Pri dobri upravi bi moral vedno veljati princip, da morajo biti javni funkcionarji vedno tako plačani, da sebe in svojo rodbino lahko stanu primerno vzdržujejo. — Ugled se pa vzame uslužbenec tudi s tem, da se jih ob vsakem času, ne da bi bili za to prosili in ne za kazen, prestavlja iz kraja v kraj. Kako naj si varuje učitelj ali pa kak drug uslužbenec avtoriteto, če mu sme zadnji politični priganjač priti s pretnjo. — Kako naj otroci spoštujejo svoje učitelje, če pa vedo, da je treba kakemu prenapetemu kričaču samo namigniti.

Učiteljski pravnik

—š Odgovor F. M. v Z. Odstavek okrožnice kr. banske uprave IV. S. No. 1126/1 od 2. XI. t. l. (navodila za šolske proračune za leto 1937/38, da ima pravico do kuriva le ono učiteljstvo, ki ima pravico do stanarine, o. d. do naturalnega stanovanja, ne velja za učitelje v trgih in mestih, ampak za učiteljstvo v vaseh. Učitelji v trgih in mestih itak doslej tudi niso prejimali kuriva po čl. 84. zak. o nar. šolah. Pač pa imajo pravico do kuriva šol. upravitelji, ako stanujejo v šol. poslopju, tudi v trgih in mestih po čl. 23. zak. o nar. šolah.

—š Nastop službe po § 100. U. Z. — pojasnilo Premeščen uslužbenec se mora javiti na novi službi najkasneje v 5 dneh od dneva razrešitve. V ta rok se ne šteje čas, potreben za potovanje, tako govori gornji §. — Novo službo mora uslužbenec nastopiti takoj po razrešitvi ali pa najkasneje v 5 dneh ne upošteva čas za potovanje. Kako je razumeti pravilen nastop službe, naj nam pojasni nastopni primer:

N. V. je bil premeščen iz L. v K. Za potovanje iz L. v K. je bil potreben 1 dan. V L. je bil razrešen dne 15. X. 1936. Petdnevni skrajni rok za nastop službe v K. poteče 20. X. od polnočja, v K. mora torej nastopiti z ozirom na 1dnevno potovanje najkasneje 21. X. 1936 pred polnočjo.

Ravnajte se po tem primeru, ako se poslužujete najkasnejšega roka, da ne prekoračite zakonitega roka.

Učiteljska tiskarna

—t Ne SKRIBITE VEČ kako bošče HITRO RAZLOŽILI deci delovanje bencinskega motorja pri avtomobilih, aeroplanih in drugih motornih vozilih!

Pri nas dobite že za Din 180— PREREZNI MODEL BENCINSKEGA MOTORJA (velikost 52 x 88 cm), ki deluje avtomatično!

V dobi tehnike je to učilo neobhodno potrebno vsaki šoli!

Poleg tega priporočamo še razne prerezne modele, ki tudi avtomatično delujejo:

TLAČILNA SESALKA, velikost 30 x 50 cm din 75—

DVIGALNA SESALKA, velikost 30 x 50 cm din 70—

GASILNA BRIZGALNA, velikost 60 x 46 cm din 150—

Vsa navedena učila pošljemo POSTNINE PROSTO.

Za cenj. naročila se priporoča Knjižarna Učiteljske tiskarne, Ljubljana — Maribor.

PRI ODJEMU VSEH 4 MODELOV DAMO 10% POPUSTA!

—t NOVE TISKOVINE. Proračun A in B ter zapisnik prorač. seje kraj. šol. odbora imata v zalogi Knjižarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani in podružnica v Mariboru.

Mladinska matica

—mm Bogata vsebina 2. štev. »Našega roda«: N. Rapetova: Otrokova vprašanja. O Hudalet. Ubežnik. Fr. Bevk: Vrabček s črno vratnico. M. Klopčič: Uganke. J. Herfort: Mik. Fr. Čiček: Suha Griža. M. Kunčič: Starka. Cv. Golar: Kako živali prezimujejo. Dogodivščine Pepčka rokodelčka. Dva reveža se pogovarjata. D. Svetlič: Dva lončka. J. Pavlin: Zajček. Izprijeni volk. Lačna muca. G. Strniša: Gol. J. Pavlin: Lep spomin. J. Ribičič: Pravljica Miklavž. Fr. Ločniškar: Naš psiček. Črni vran. Ljubi Bartol. Nočni posvet (VI. Klemenčič). Sedem debelih. Nevidna učiteljica. Kdaj so ljudje začeli kaditi tobak? Drobne zanimivosti. Za male gospodinj. Spominski dnevi. Mladina piše. Nagradne uganke. — Od ilustratorjev so zastopani: Smrekar, ing. Omahen, Prunkova, Justin, Gaspari, Tratnikova, Kejin in drugi.

Štanovska organizacija JUU

Važni sklepi — Odobranje stališča novosadske skupščine — Zahteva stalnosti

1. Učiteljstvo, zbrano na svojem običnem zboru sreskega učit. društva Ljubljana okolica — zah. del, odobrava stališče in delo glavne skupščine v Novem Sadu.

2. Z ozirom na posebni položaj, ki ga ima učiteljstvo med narodom s svojim delom zanj, pozivamo sekcijo in glavno upravo JUU, da izposlujeta na merodajnih mestih, da se z zakonom zaščiti stalnost učiteljstva na službenih mestih ter njih razpis.

(Sresko društvo Ljubljana okolica — zah. del.)

1. Učiteljstvo ljutomerskega sreza odobrava delo glavne skupščine v Novem Sadu. Sek-

Naš pravi domači izdelek!

—mm 2. štev. »Našega roda« izide okrog 20. novembra. Ne čakajte z naročili.

—mm 20.000 izvodov naklade prve številke »Našega roda« je pošlo. Ker bomo prvo številko še enkrat ponatisnili, prosimo vse one, ki bi želeli še kaj prvih števil, da jih čimprej naročijo.

—mm Za redne šole oddajamo posamezne številke nekompletnih letnikov »Našega roda« po 20 par, to seveda pri naročilu najmanj 20 izvodov.

—mm Za Miklavža opozarjamo na obširno zbirko naših rednih in izrednih izdaj, ki jih dajemo s 25—50% popustom.

—mm Vredno posnemanja! Tov. Horvat Rudolf iz Ljubljane je daroval 50 din. Za ta denar pošlje Mladinska matica 250 posameznih števil »Našega roda« na revnejše šole.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev Naše edicije. Večkrat smo na tem mestu opozorili naše članstvo ter učiteljstvo, da namerava naš zbor izdajati v posebnih edicijah še neobjavljene slovenske zborovske kompozicije za mešani in moški zbor à capella ter s spremljavo klavirja ali harmonija. V vsem se je oglasilo do sedaj okoli 20 naročnikov. Ker smatramo, da je večina učiteljstva naše oglašje spregledala, saj so bili objavljeni v začetku tekočega šolskega leta, ko je učiteljstvo preobloženo s šolskim delom, ponovno prosimo celokupno učiteljstvo, da se na naše edicije naroči. Cena tiskani strani znaša en dinar. Prva številka edicije izide pred božičem.

Šolski radio

—t IX. teden. Torek, 24. novembra bo predaval g. prof. Rafael Bačar: »Tatovi in policija v živalstvu.« K temu predavanju nam je poslal sledeče misli:

Življenje na račun drugih in izrabljanje tuje dela pri živalih. Kdo je hušji, žival ali človek? Oprema in navade tatov, roparjev in morilcev (s posebnim ozirom na žuželke). Kako si razlagamo tatinske in roparske nagone? Živalske združbe in države; njih obramba proti napadalcem. Poseben stan vojakov in stražnikov. Kakšno orožje imajo in kako ga rabijo? Straže pri sesalcih in ptičih. Socialni nagoni.

V petek, 27. novembra bo oddaja posvečena našim izseljencem. Oddajo bo vodil g. katehet Josip Premrov.

- Program:
1. Bela cesta (deklamacija).
 2. Kje bivajo naši izseljenci in koliko jih je?
 3. Sedanje razmere naših ljudi med tujimi narodi.
 4. Izseljenska mladina.
 5. Klic iz daljnega sveta (deklamacija).
 6. Vezi z domovino.
 7. Slovo (deklamacija).
 8. Zanimanje za izseljence v domovini.

V kmetijskem radiu bo predaval v nedeljo 22. novembra ob 17. uri g. Jože Okorn: Uspehi letošnjega čebelarstva.

2. Učiteljstvo ljutomerskega sreza prosi sekcijo, naj skrbno pazi in opozarja merodajne činitele na vse premetitve, ki bi bile v škodo prosvete, šole in učiteljev.

3. Učiteljstvo ljutomerskega sreza ve, da se sekcija in združenje borita za našo stalnost, vendar jo prosi naj se prizadevanje stopnjuje tem bolj, ker je le s stalnostjo zagotovljen delen uspeh.

4. Učiteljstvo ljutomerskega sreza pošilja z običnega zbora prisrčne pozdrave tovarišu Dimniku, ki mu izreka svojo zaupnico in obljublja z njim kompaktno in solidarno sodelovanje.

(Sresko društvo Ljutomer.)

Iz izvršnega odbora

—iz Izvršnom odboru Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Berovo, 6 XI 1936. — Skupština učiteljskega sreza maletskog poštujući legalnost odluka novosadskog kongresa pozdravljaju vas kao jedine predstavnike jugoslovenskog učiteljskega sreza željom da istrajete na delikatnom poslu zaštite staleških i školskih interesa. — Uprava.

—iz Jugoslovenskom učiteljskom udruženju, Beograd. — Sresko društvo u Lazarevcu za srez kolubarski na svom zboru održanom na dan 4 XI 1936 godine diskutujući o prilikama i radu naše Glavne uprave donelo je rezoluciju, da glavnoj upravi izrazi puno poverenje na dosadašnjem radu i na nastavi u istom pravcu u borbi za prava našeg staleža. — Uprava.

—iz Pretsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Novska, 12 XI 1936. — Sa naše jesenske učiteljske skupštine srez Novska srdačno Vas pozdravljamo sa željom da ustrajete u borbi za naše staleške interese. — Odbor.

—iz Pretsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Sid, 12 XI 1936. — Učiteljstvo sreza šidskog pozdravlja Vas sa današnje svoje skupštine i želi da sva Vaša nastojanja za školu, prosvetu i učiteljski stalež urode dobrim plodom. — Uprava.

—iz Pretsedniku JUU, Beograd. — Učiteljice sreza novovaroškog sa svoje godišnje skupštine pozdravljaju Vas i mole da istrajete u radu za dobro škole, naroda i učiteljstva. — Uprava.

—iz Glavnom odboru Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Bos, Gradiška, 10 XI 1936. — Sa godišnje skupštine pozdravljaju stalešku centralu učiteljskega sreza bosansko gradiškog. — Uprava.

—iz Glavnom odboru učiteljskog udruženja, Beograd. — Plevlje, 8 XI 1936. — Sa današnje godišnje skupštine učiteljskega sreza plevaljskog odaju priznanje i izjavljaju puno poverenje glavnom odboru sa željom i preporukom da istraje u borbi za učiteljska prava. — Uprava.

—iz Pretsedniku učiteljskog udruženja, Beograd. — Nevesinje, 7 XI 1936. — Učiteljstvo sreza Nevesinjskog sa druge redovne godišnje skupštine pozdravlja Vas odobravajući Vam dosadašnji rad i moli da ustrajate na liniji novosadske politike našeg udruženja, Živeli. — Uprava.

—iz Izvršnom odboru Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Kotor, 7 XI 1936. — Učitelji sreza bokokotorskog okupljeni na svojoj skupštini pri jednoglasnom izboru nove uprave pozdravljaju svoje vodstvo sa željom da istraje u borbi za staleška prava. — Uprava.

—iz Pretsedniku JUU, Beograd. — Slunji, 7 XI 1936. — Sa današnje skupštine šalje Vam učiteljstvo slunjsko svoj pozdrav odobravajući Vaš rad. — Uprava.

Iz društva Vabila

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 12. decembra 1936. ob 9/9. uri v magistratni sejni dvorani v Ljubljani. Na zborovanju bo predaval sreski šol. referent g. Drnovšek Franc o administrativnih poslih in o novih učnih načrtih; g. dr. Franta Mis o spolni vzgoji, odborniki pa bodo poročali o stanovskih stvareh. — Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL je imelo svoj redni občni zbor dne 7. XI. 1936. v Ljubljani.

Preds. tov. Vrhovec Stanko je otvoril ob 9 na 9 občni zbor, pozdravil sreskega šol. nadzornika tov. Drnovška, prečital navodila za volitve in določil, da se bodo vršile ob polu 11. uri.

Tov. Gradišarjeva je poročala o delu banovinske skupščine, posebno pa je orisala delo odseka za tisk, v katerem je sodelovala.

Tov. predsednik je poročal o letošnji glavni skupščini JUU v Novem Sadu, s katero je odnesel najugodnejše vtise glede dela in borbenosti našega Udruženja. Ob koncu poročila je ugotovil: »Učiteljska skupščina v Novem Sadu je potrdila, da ljubimo vsi učitelji svojo domovino in da se vsi borimo za narodne in državne interese. Na skupščini so bile omenjene pridobljene in zopet izgubljene pravice našega stanu, kakor tudi posledice, ki so zadele vse drž. uslužbence zaradi gospodarske krize. Stanovska zavest je dosegla in izvedla konsolidacijo organizacije in jo s tem usposobila za uspešno delo in borbo. Dalje je naglasila, da učitelji po svojem pozivu kot organizirana moč ne pripadajo nobenemu režimu, nobeni partiji, ker pripadajo vsemu narodu. Nato je tajnica poročala o dolgovi članov in krajevni šol. odborov ter društev za stanovske liste in revije centralni upravi. Vabila je k pristopu k zadrugi »Učiteljske tiskarne« in priporočala skrb za naša »Učit. domova« v Ljubljani in v Mariboru. Končno

je podrobno orisala društveno delo in dogodke v minulih poslovnih dobi.

Tov. Vuk je poročal o predlogih sekcije za zaščito članstva. Po njegovem poročilu sta priporočala tov. Petrovičeva in tov. Grašič, naj se tudi pri našem društvu ustanovi fond za zaščito članstva.

Tov. blagajničarka je priobčila obračun za minulo posl. dobo in proračun za leto 1936./37. Predsednik nadzornega odbora, tov. Zakrajšek je predlagal upravnemu odboru razrešnico, ki je bila sprejeta brez ugovora.

Pri volitvah so bili izvoljeni: V upravni odbor Vrhovec, Lenarčičeva, Vuk, Tavčar, Deželova, Gradišarjeva, Fatur; namestniki: Kerkočeva, Remškar in Škerletova.

V nadzorni odbor: Zakrajšek, Trpin in Deklevova; namestnika Schein in Kleinsteinova.

S. Vrhovec, preds. Lenarčič Ana, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ČABAR, katerega tvori slovensko in hrvatsko učiteljstvo, je imelo 7. t. m. svoj občni zbor v Čabru. Isti dan — po ekupščini se je vršila tudi uradna uč. konferenca, obvezna za vse učiteljstvo tega sreza.

Skupščino, kateri je prisostvoval tudi tov. v. d. sreskega šol. nadzornika Matija Briški, je otvoril in vodil predsednik tov. Koritnik. V svojem govoru se je spomnil tudi tragično preminule tov. Marte Mrakove, katere spomin je počastil zbor s slava-klici.

Temu je sledilo poročilo tov. tajnice in blagajničarke, nakar se je razvila debata o predlogih sekcije. Po izrečenem absolutoriju tov. blagajničarki in ostalemu odboru, se je volil nov odbor, sicer potom dveh list, toda

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

NARODNO-SOCIALISTIČNA VZGOJA V NEMČIJI

Narodno-socialistični pokret v Nemčiji je tako značilen za sedanjo nemško generacijo in tako zanimiv radi svoje tesne povezanosti z vzgojo, da mora biti prav rad tega problem razglabljanja vsakega vzgojitelja. Znanstveno se je poglobil vanj G. Šilih v zadnjih štirih številkah kulturne in socialne revije »Misel in delo«. Skušal bom posneti iz njegove razprave najznačilnejše poteze sedanje nemške vzgoje.

Hitlerjeve nauke preveva že vse od početka vzgojna misija, ki se najjače izraža v trozkovju »Narod — država — vzgoja«. Njegov namen je, narod dvigniti, napraviti ga enotnega in močnega, skratka rasnega brez vsake tuje primesi. Ne moremo torej govoriti takoj o sedanji vzgoji novega nemškega pokolenja, ako ne posejemo za sto let nazaj v zgodovino nemške pedagogike, kjer zasledimo predhodne pojave današnje nemške vzgoje.

Vse do leta 1800. je bila sicer zelo razvita nemška vzgoja glede nemške narodne posebnosti negativno usmerjena, da celo naravnost antinacionalna, dočim so že vse sosedne nemške države vsaj nekoliko stremele po nacionalni vzgoji. Šele po tej letnici je postala ideja nemštva ideal vzgoje, kar so skušali utemeljiti filozof Fichte z zahtevo po nemško nacionalni vzgoji in oče nemške telovadbe Jahn, ki je zahteval poleg telovadbe učenje predmetov z zgolj nemško tendenco. To je bila doba nemškega romantičnega nacionalizma, ki ni ostal brez vpliva na nemško šolstvo, pesništvo in zgodovino. Za nekaj časa ga je sicer izpodrinil nadnacionalni klasicizem, vendar mu je sledil po zmagovitih nemških vojnah v drugi polovici 19. stoletja splošitziran romantični nacionalizem. Tedaj so Nemci pričeli sovražiti svoje sosedne, nacionalizem se je poostiril v militaristično smer. Nemci so postali prepotentni »Herrenvolke«. V šolstvu se je uvajal vojaški duh z vsemi svojimi značilnostmi, ne gojijo razumsko plat vzgojnega in obrazovalnega dela.

Seveda ni manjkalo nasprotnikov, ki so kritizirali to vrsto vzgoje (Nietsche, Langbehn) zahtevajoč specifično nemško vzgojo. Mogočnejše je bilo pedagoško gibanje v začetku 20. stoletja, ki se je pa, podčrtavajuč iracionalne strani življenja, naslanjalo deloma na romantiko, deloma pa pokazalo povsem nove vidike. Značilen je nastop ponemčenega Angleža H. S. Chamberlaina s trditvijo, da je naloga germanske rase, očistiti svojo kulturo tujih dodatkov, zahteva, ki je značilna za prakso današnjega nemškega narodnega socializma. Vendar je pa ostal takrat osamljen.

Pred vojno začeta nemška pedagoška reforma, ki se je nadaljevala šele po vojni, je zopet stala pred usodnim vprašanjem: ali naj vzgojo narodne posebnosti jači ali naj jo zatira? Vzgoja je ubrala drugo pot, reforma pa se je nagibala bolj na prvo. Pojavila so se nasprotstva med starejšo generacijo in mladino, ki je zahtevala individualno, praktično in k samostojnosti usmerjeno vzgojo, dočim so starejši poudarjali intelektualno obrazovanje in mehanističen formalizem. Tega reformnega gibanja (o jačanju nacionalne vzgoje) se je največ oprijel delavski sloj, manj kmetje in meščanstvo, najmanj — kar je značilno — pa mladina. Gesla so bila: delovna šola, individualističen pouk, državljanska vzgoja, strnjen pouk, itd. Učna snov ni bila važna, temveč način obrazovanja dece. Goreči zažo-

Uporabljajte
šolski

svinčnik

»SLOVENIJA«

»SLOVENIJA«

ker je
zelo dober
in poceni

z istimi odborniki in z nosilcem liste tov. Koritnikom.

Sledilo je praktično predavanje tov. Matjažiča o ploskovnih merah in predavanje tov. v. d. nadzornika Briškija o sadjarstvu. Tov. Briški je dal še navodila za sestavo proračunov z ozirom na novo uredbo o vzdrževanju narod. šol. To poslednje s posebnim ozirom na hrvatske šole, kjer do sedaj kraj. šol. odbori niso sestavljali posebnih proračunov. S tem je bilo učit. zborovanje zaključeno, nakar se je takoj pričela uradna konferenca, ki jo je osebnostno vodil sreski načelnik g. Fajdetič. S svojim obsežnim in temeljitim razlaganjem nam je podal važne smernice in navodila za napredek šole in narodnega gospodarstva. Tudi o šolski administraciji nam je obrazložil najpotrebnejše. Prijetno smo bili iznenadeni, ko smo zaznali, da g. sreski načelnik s simpatijami spremlja učiteljevo delo v šoli in izven nje in da vidi v učitelju ne samo vzgojitelja našega naraščaja, pač pa tudi važnega kulturnega in gospodarskega delavca ter svetovalca narodovega.

Podčrtati moramo, da sta bili tako učit. zborovanje kakor tudi uradna konferenca na vzorni višini in da sta potekli v znaku tov. harmonije in enodušnosti. K.

Novosti na knjižnem trgu

—k »Proteus«, septembrska številka, je pred kratkim izšla. Vsebina je zopet vsestransko aktualna in kot nalašč pripravljena za šolsko rabo v višjih razredih. Dr. I. Rakovec razpravlja o ledeni dobi v naših Alpah. Dr. L. Guzelj pojasnjuje pojav »težke« vode in njenega odkritja, prof. L. Andrée pa piše o jadralskem letalstvu, ki je doseglo pri nas prav letos tako krasne uspehe. V drobnih vesteh čitamo o planetoidu, ki se Zemlji najbolj približa, o okamenelih biserih, o redki rastlini-zajedalki v Iški, o našem zoološkem vrtu in o kulturi kukmakov. Prav pestra vsebina našega poljudno-znanstvenega lista bo gotovo pridobila zopet nekaj novih naročnikov. M. Z.

—k »Dnevnik malopridnega Jurčka« je te dni izšel. Knjigo, ki je dobro delo iz mladinske književnosti. Ta povest ima čudno zgodovino. Izšla je sredi preteklega stoletja v Ameriki v nekem dnevniku in njen avtor se niti podpisal ni. Dandanes trdijo literarni zgodovinarji s precejšnjo zanesljivostjo, da je najbrž delo slavnega humorista Marka Twaina. Potem je izšla v knjigi na Angleškem in odondod se je s presenetljivo naglico razširila po vsem svetu in postala last vseh narodov. Tudi Slovenci smo že imeli pred vojno svoj prevod, ki pa je dandanes že književna redkost.

Knjiga »Dnevnik malopridnega Jurčka« je med desetimi, ki jih izda vsako leto založba »Evalit« v svoji rodbinski zbirki. Letos nam je že dala Sienkiewiczvega: Malega viteza, Gagerovo povest; »Beg iz pekla« in duhoviti Oppenheimov kriminalno-pustolovski roman: »Igra za prostost«. Vseh deset knjig stane za vse leto samo 67 dinarjev. Naročniki zbirke pa dobe tudi revijo »Priatelj« za polovično ceno 32 dinarjev.

Listnica uredništva

(Naš glas)

—n Zanimanje raste! To pričajo številni dopisi, polni priznanj in nasvetov. Tudi v Beogradu vlada velik interes za novo poživljeno gibanje med slovenskimi učitelji. Vse priča, da smo ubrali pravo pot.

—n Tovariši sodelavci pišejo: Tvoji globlje usmerjeni članki so vzpodbudni in nagromadeni novih misli, katerih nujni razplet bi rabil več prostora. Kljub temu, da je v njih vse odprto in nedoločeno, so me navdušili za delo ter me notranje razgibali. — Moje mišljenje je, da pojdemo po tej poti dalje in vztrajajmo, da bodo prišli tudi sadovi in uspehi našega dela. — Vedno bolj mi je jasno, da so nam starejši mnogo prepuštili in da smo mi nujno potrebni, da izpopolnimo strukturo slovenskega učiteljstva, sicer bo šel naš stan nazaj. — Mi moramo po tej poti dalje, da se bo naš stan dvignil v delu na ono stopnjo, ki mu pripada. — S splošnimi in načelnimi članki vzbudimo ljudi - tovariše iz apatije, nato bo pa treba specializacije in konkretnih problemov iz vaškega življenja. Zato: naprej! itd. itd.

—n Tovariši! Ne stojte ob strani s prekrizanimi rokami! Vsi smo pozvani, da ne več v individualističnem, ampak v skupnem sodelovanju ustvarjamo, delamo. Peš. S.

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

(Dalje prih.)

KNJIGARNA
»UČITELJSKE
TISKARNE«
registrovane zadruge z omejl. zavezo
Ljubljana
Francišškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo - amoniak - papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!